

การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี *

ศักดิ์พันธ์ ดันวิมลรัตน์ **

ภูมิหลัง

มนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นสิ่งหนึ่งจะต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การสื่อสารของมนุษย์ปรากฏอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งช่วยให้ทำบางสิ่งเป็นการสื่อสารแบบง่าย ๆ ตามสัญชาตญาณของมนุษย์ เช่น โกรธ ดีใจ รัก พึงพอใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ไร้สลับซับซ้อนสามารถเข้าใจกันได้ง่าย ต่อมามนุษย์รู้จักใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น ดังที่ อรุณประภา พนมเศรษฐี (2528 : 119) ได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ในการสื่อสารของมนุษย์ สรุปได้ว่า การใช้สัญลักษณ์ คือการใช้ภาพต่าง ๆ แทนคำพูดซึ่งช่วยให้คนความหมายได้ เช่น การเขียนลูกศรบอกทิศทาง ปลาบอกวิธีไปทางใดก็หมายความว่าให้เดินไปทิศทางนั้น การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสาร ได้รับการพัฒนาเป็นขั้นตอนจากการใช้แทนภาษาท่าทางที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มาเป็นภาษาท่าทางที่มีความหมายเฉพาะอย่าง

จากการใช้ท่าทางในการสื่อสาร มนุษย์ได้สร้างภาษาพูดซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ชวรัตน์ เชิดชัย (2527 : 53) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของภาษาพูด สรุปได้ว่า จากการสังเกตของนักโบราณคดีเริ่ม ภาษาพูดค่อย ๆ พัฒนาไปทีละเล็กทีละน้อยซึ่งใช้เวลานานมาก เริ่มจากมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ใช้ประสาทสัมผัสเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร จนประมาณ 300,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช ระบบสมองและระบบประสาทของมนุษย์เติบโต

* สรุปจากปริญญาานิพนธ์ ชื่อเดียวกัน สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ 2540

** นักวิชาการศึกษา 5 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขึ้นมาคล้ายมนุษย์ในปัจจุบัน และประมาณ 200,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช มนุษย์เริ่มมีภาษาพูดใช้ในการสื่อสารเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นพวก และมีส่วนร่วมในประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม การมีชีวิตร่วมกันในกลุ่มภาษาพูดจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข เพื่อการร่วมมือกัน และเปลี่ยนความคิดข้อมูลข่าวสารและการสร้างกลุ่มที่มีเอกภาพ

การสื่อสารโดยใช้ภาษาพูดของมนุษย์นั้นได้พัฒนาเป็นตัวอักษร ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนคำต่าง ๆ ที่เป็นภาษาพูด มนุษย์แต่ละกลุ่มแต่ละพวกต่างก็คิดตัวอักษรแทนภาษาพูดของตนเอง ทำให้ตัวอักษรมีความแตกต่างกันแต่ทุกกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือเพื่อการสื่อสารที่เข้าใจกัน

การใช้เครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ตั้งแต่สมัยโบราณเป็นต้นมาแบ่งได้หลายรูปแบบ ดังที่ อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2531 : 33) ได้แบ่งเครื่องมือการสื่อสารออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้ท่าทาง การสื่อสารโดยใช้ภาษาพูด และการสื่อสารโดยใช้ภาษาเขียน

มนุษย์ในปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีมาสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการสื่อสาร ทำให้สามารถสื่อสารได้กับคนจำนวนมาก ซึ่งคนเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ การศึกษา อายุ อาชีพ ค่านิยมทางสังคมวัฒนธรรม และอื่น ๆ การสื่อสารกับคนจำนวนมากเรียกว่า “การสื่อสารมวลชน” ราชบัณฑิตยสถาน (2528 : 842) ได้ให้ความหมายการสื่อสารมวลชนไว้ว่า “สื่อสารมวลชน หมายถึง การติดต่อสื่อสารสู่มหาชนโดยอาศัยเครื่องมือ หรือสื่อกลางต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์” และให้ความหมายของสื่อมวลชนไว้ว่า “สื่อมวลชน หมายถึง สื่อกลางที่นำข่าว

และความรู้ไปสู่มหาชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์”

วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งที่เป็นสื่อกลางในการนำข่าวและความรู้สู่มหาชน เป็นสื่อมวลชนที่มีคุณสมบัติได้เปรียบสื่อมวลชนชนิดอื่น ๆ ดังที่ วิจิตร ภักดิ์รัตน์ (2529 : 213) กล่าวไว้สรุปได้ว่า วิทยุโทรทัศน์ได้รับความนิยมมากกว่าสื่ออื่น ๆ เพราะสามารถได้ยินเสียงและเห็นภาพในขณะเดียวกัน ทำให้เห็นภาพเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเพลิดเพลิน ผู้ชม สามารถดูได้โดยไม่ต้องอาศัยความตั้งใจหรือสมาธิมากก็สามารถรับรู้ข่าวสารได้ตลอด สื่อวิทยุโทรทัศน์สามารถเข้าถึงผู้ชมได้ทุกหนแห่งพอ ๆ กับวิทยุกระจายเสียง ทำให้วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่ครองความนิยมของประชาชนแทนสื่ออื่น ๆ เทคโนโลยีทางวิทยุโทรทัศน์มีความก้าวหน้ามากใช้กับสื่อประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น ภาพทัศน์ คอมพิวเตอร์ และจานดาวเทียมซึ่งทำให้วิทยุโทรทัศน์ทรงอิทธิพลสูงสุดในทุกแห่งหน วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อบันเทิงและสาระเหมาะสมสำหรับทุกครอบครัว รายการต่าง ๆ ที่ออกอากาศได้ผ่านการตรวจสอบ สมาชิกในครอบครัวรับชมได้และจัดรายการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมในระดับต่างๆ ทำให้มีผู้รับข่าวสารที่ครอบคลุมถึงทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย

วิทยุโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีความสำคัญและคนต้องการมาก ดังนั้นวิทยุโทรทัศน์จึงเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์และสังคมมนุษย์มาก ดังที่อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2531 : 119-120) กล่าวไว้สรุปได้ว่า อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์ที่มีต่อผู้รับสารมีดังนี้ คือ อิทธิพลที่มีต่อชีวิต

ประจำวัน และกิจวัตรต่าง ๆ ของผู้รับสารอิทธิพลที่มีต่อการสร้างประชาคมที่รวดเร็ว สามารถโน้มน้าวจิตใจโดยใช้ภาพและเสียง เพื่อให้ผู้รับรู้สึกคล้อยตามและอิทธิพลในการนำบุคคลสำคัญและมีชื่อเสียงมาปรากฏตัวเพื่อแสดงถึงความใกล้ชิด และเพื่อสร้างความเชื่อถือในด้านต่าง ๆ

ส่วนอิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์ที่มีต่อสังคม บารุง สุขพรรณ (2522 : 7) กล่าวไว้สรุปได้ว่า วิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบริการข่าวสาร ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชนในสังคมในด้านการบริหารประเทศ สื่อมวลชนจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ส่วน สมควร กวียะ (2527 : 78) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อการสื่อสารมวลชนได้นำเทคโนโลยีมาใช้วิทยุโทรทัศน์เป็นเทคโนโลยีอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้เป็นสื่อในการสื่อสารมวลชนประเทศทั้งหลายในโลก จึงต้องอาศัยสื่อมวลชนในการเผยแพร่ ความรู้ ความคิดออกไปยังมวลชน เพื่อที่จะให้สมาชิกในสังคมได้เข้ามาอยู่ในเส้นทาง และจุดหมายของสังคมส่วนรวมทั้งในด้านอุดมการณ์และปฏิบัติการ จนนักสังคมวิทยา และนักการสื่อสารกล่าวว่า การสื่อสารคือสังคม และสังคมก็คือ การสื่อสาร อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์ต่อชีวิตมนุษย์และสังคมเป็นสิ่งสำคัญ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน จึงใช้วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อกลางระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรกับประชาชนเพื่อเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชน

รัฐบาลเห็นความสำคัญของการสื่อสารมวลชน จึงได้สนับสนุนโดยการให้งบประมาณเพื่อการขยายการสื่อสารมวลชนให้สามารถครอบคลุมถึงทุกพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีปัญหาในเรื่องความมั่นคง เช่น ปัตตานี ยะลา นราธิวาส เป็นต้น

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดหนึ่งใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจทางด้านประวัติศาสตร์ มีการประสมประสานของกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ในอดีตนั้นจังหวัดปัตตานีถือว่าเป็นเมืองที่มีความสำคัญมาก จากรายงานของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี (2536 : 1-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจังหวัดปัตตานี ดังนี้

หากมองพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ ในอดีตเมืองปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก เป็นศูนย์กลางเกือบทุกด้านทางการค้า (เป็นเมืองท่าสำคัญ) ศูนย์กลางการปกครอง (มีเมืองบริวารที่ขึ้นตรงต่อเมืองปัตตานี 7 เมือง) เป็นศูนย์กลางทางศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี และเป็นจุดเริ่มต้นของการยอมรับนับถือศาสนาอิสลามในประเทศไทย

ประชากรของจังหวัดปัตตานีมีความแตกต่างในการนับถือศาสนาระหว่างศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามมาก ดังที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2537 : 1-9) ได้ศึกษาไว้ สรุปได้ว่า จำนวนประชากรทั้งจังหวัดในปี 2537 มีทั้งสิ้น 562,134 คน นับถือศาสนาอิสลาม 437,085 คน นับถือศาสนาพุทธ 119,913 คน ในขณะที่นับถือศาสนาอื่น ๆ เพียง 5,136 คน และในจังหวัดปัตตานี มีอำเภอเมืองปัตตานี เป็นอำเภอเดียวที่ผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ อาศัยอยู่ร่วมกันในอัตราส่วนที่แตกต่างน้อยกว่าอำเภออื่น จากการศึกษาของ วีรพล สุขสว่าง (2535 : 6) สรุปได้ว่า อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอำเภอเมืองปัตตานี 100 คนจะเป็นชาวไทยมุสลิมร้อยละ 65 ชาวไทยพุทธร้อยละ

25. อื่น ๆ ร้อยละ 10 ส่วนอำเภออื่น ๆ จะมีผู้นับถือศาสนาอิสลามไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 อำเภอเมืองปัตตานี จึงเป็นพื้นที่ที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเพื่อต้องการทราบว่า ระดับการเลือกชมรายการจากวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับใด และประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลต่างกัน มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ได้ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยเฉพาะปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคแถบนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับของการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา และอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับและความแตกต่างในการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. นำไปใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการศึกษาวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ของอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกได้ดังนี้
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ.2537 จำนวน 95,937 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบผสม (ระหว่างแบบแบ่งชั้นแบบโควตาและแบบบังเอิญ) ให้ได้จำนวน 300 คน
2. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี

จังหวัดปัตตานี ซึ่งจำแนกได้ดังต่อไปนี้

2.1.1 เพศ จากการศึกษาของ ธนวดี บุญเชื้อ (2528 : 25-40) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อของบุคคล เพศหญิงถูกชักจูงได้ง่ายกว่าเพศชาย การศึกษาครั้งนี้จึงใช้เพศเป็นตัวแปร และจำแนกเพศออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.1.1 หญิง

2.1.1.2 ชาย

2.1.2 อายุ จากการศึกษาของ อัจฉรา ธวัชวิบูลย์ผล (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการแสวงหาข่าวสารเรื่องการทำหมัน นกตล วรณาคม (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ของการรู้หนังสือแห่งชาติ ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาครพบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยจะมีแนวโน้มที่จะสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้หนังสือมากกว่าผู้สูงอายุการศึกษาครั้งนี้จึงใช้อายุเป็นตัวแปร และจำแนกอายุออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.2.1 15 - 25 ปี

2.1.2.2 26 - 60 ปี

2.1.3 ศาสนา จากการศึกษาของ สุรพงษ์ ไสภะเสถียร (2532 : 28-32) พบว่า ชาวไทยชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ให้ความสนใจต่อข่าวสารจากสื่อมวลชนน้อย โดยเฉพาะข่าวสารประเภทกิจกรรมบันเทิง การศึกษาครั้งนี้จึงใช้ศาสนาเป็นตัวแปร และจำแนกศาสนาออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.1.3.1 อิสลาม

2.1.3.2 พุทธ

2.1.4 การศึกษา จากการศึกษาของ จินตวดี พุ่มศิริ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีการเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาดำ ชลลดา วงศ์วิชัย (2528 : 53-57) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเป็นเมืองกับการเปิดรับสื่อมวลชน พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกัน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนต่อการศึกษาของชาวบ้าน พบว่า กลุ่มที่มีการเปิดรับการสื่อสารมากก็คือ ผู้ที่ศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การศึกษาครั้งนี้จึงใช้ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรและขอจำแนกการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.4.1 ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1.4.2 ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป

2.1.5 อาชีพ จากการศึกษาของ ศิริชัย ศิริกายะ (2525 : 155) พบว่า ความมากน้อยของการเปิดรับสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับความแตกต่างของอาชีพการศึกษาครั้งนี้จึงขอจำแนกอาชีพออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.5.1 ภาคเกษตรกรรม

2.1.5.2 ภาคนอกเหนือเกษตร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ผู้ศึกษานำแนวคิดมาจากหนังสือของ ณรงค์ สมพงษ์ (2535 : 245-246) เรื่อง สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่ หนังสือดังกล่าว สรุปได้ว่า การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 รายการประเภทข่าว
- 2.2.2 รายการประเภทบันเทิง
- 2.2.3 รายการประเภทความรู้
- 2.2.4 รายการประเภทโฆษณา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษากการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

1. ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศ อายุ ศาสนา การศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมในการเลือกชมรายการโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9 และ 11 ได้แก่ รายการประเภทข่าว รายการประเภทบันเทิง รายการประเภทความรู้ และรายการประเภทโฆษณา

รายการประเภทข่าว หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่นำเสนอเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้นซึ่งอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป โดยไม่ใส่ความคิดเห็นลงไป

รายการประเภทบันเทิง หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่เสนอเรื่องราวสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นหลัก ได้แก่ ละคร ภาพยนตร์ไทย ภาพยนตร์ต่างประเทศ เกม รายการผสมหลายรูปแบบ เพลง กีฬา และการ์ตูน

รายการประเภทความรู้ หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่เสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นหลัก ได้แก่ วิเคราะห์ข่าว สารคดี การเรียนการสอน การสนทนา และศิลปวัฒนธรรม

รายการประเภทโฆษณา หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่เสนอสิ่งจูงใจให้ประชาชนใช้บริการเป็นหลัก ได้แก่ โฆษณาที่อยู่อาศัย อาหารและเครื่องดื่ม ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องใช้ไฟฟ้า ของใช้ประจำวัน เครื่องสำอาง ประกันภัย และธนาคาร

ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามมีอายุระหว่าง 15 - 60 ปี มีเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ และรับฟังภาษาไทยรู้เรื่อง

อาชีพภาคเกษตรกรรม หมายถึง ผู้ที่ทำงานในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนา ทำสวน ทำไร่ ปลุกพืช และเลี้ยงสัตว์

อาชีพนอกภาคเกษตร หมายถึง ผู้ที่ทำงานในกิจกรรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน ทั้งนายจ้างและลูกจ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แล้ว จึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อหาค่าสถิติตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ตามสถานภาพส่วนตัว คือ เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา และอาชีพ ด้วยค่าทดสอบแบบ t (t-test) โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01, และ .001 ตามลำดับ

สรุปผล

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด จำนวน 300 คน เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามตัวแปรด้านเพศ พบว่า เพศชายร้อยละ 50.7 เพศหญิงร้อยละ 49.3 ด้านอายุ พบว่า อายุ 15-25 ปีร้อยละ 50 อายุ 26-60 ปีร้อยละ 50 ด้านศาสนา พบว่า ศาสนาอิสลามร้อยละ 77 ศาสนาพุทธร้อยละ 23 ด้านการศึกษา พบว่า ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 48 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไปร้อยละ 52 ด้านอาชีพ พบว่า อาชีพภาคเกษตรกรรมร้อยละ 32.3 อาชีพนอกภาคเกษตรร้อยละ 67.7 และเมื่อพิจารณาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกันมี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก 2 ตัวแปร ได้แก่ ศาสนา และอาชีพ

2. การเลือกชมรายการจากวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีระดับการ

เลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.14$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

3. ผลการเปรียบเทียบการเลือกชมรายการจากวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรอิสระ ผลปรากฏดังนี้

3.1 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่เป็นเพศชาย มีการเลือกชมรายการโดยภาพรวมแตกต่างจากเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า รายการประเภทโฆษณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รายการประเภทบันเทิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายการประเภทข่าว และรายการประเภทความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุ 15-25 ปี มีการเลือกชมรายการโดยภาพรวมแตกต่างจากผู้ที่มีอายุ 26-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า รายการประเภทบันเทิง รายการประเภทความรู้ และรายการประเภทโฆษณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนรายการประเภทข่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่นับถือศาสนาพุทธ มีการเลือกชมรายการโดยภาพรวมมากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า รายการประเภทบันเทิง ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธชมมากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รายการประเภทความรู้ ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธชมมากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายการโฆษณา ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธชมน้อยกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายการประเภทข่าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการเลือกชมรายการโดยภาพรวมแตกต่างจากผู้ที่มีการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่ารายการประเภทความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รายการประเภทข่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายการประเภทบันเทิง และรายการประเภทโฆษณา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรม มีการเลือกชมรายการโดยภาพรวมแตกต่างจากผู้ที่มีอาชีพนอกภาคเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า รายการประเภทโฆษณาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายการประเภทบันเทิงและประเภทความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายการประเภทข่าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ปรากฏว่า ระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.14$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤดี อนุสรณ์ (2534 : 74) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรับสารนิเทศจากหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตชนบทยากจนของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า พฤติกรรมการรับสารนิเทศจากหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ของนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีนั้น มีการเลือกเปิดรับข่าวสารตามความสนใจ และความต้องการเพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการของบุคคล มีการเลือกสนใจรายการที่ตรงกับทัศนคติ ความต้องการ หรือประสบการณ์เดิมของตนเอง นอกจากนี้ยังมีลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนที่ประกอบด้วยกลุ่มชนจำนวนมากมีสภาพล้าหลัง ส่วนใหญ่ฐานะยากจน ประชาชนเหล่านี้จึงให้ความสนใจเอาใจใส่ และทุ่มเทเวลาให้กับการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวเป็นด้านหลัก จึงทำให้การเลือกชมรายการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน แต่ถ้าพิจารณาตามค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ พบว่า การเลือกชมรายการประเภทบันเทิงค่าเฉลี่ย 3.45 รายการประเภทข่าว 3.14 รายการประเภทความรู้ 3.10 และรายการโฆษณา 2.93 การเลือกชมรายการประเภทบันเทิงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารของ ณรงค์ สมพงษ์ ที่ว่า มีผู้ชมรายการประเภทบันเทิงมากที่สุดร้อยละ 91 รายการประเภทข่าว ร้อยละ 65 รายการประเภทความรู้ร้อยละ 42

2. ผลการเปรียบเทียบการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา และอาชีพ

2.1 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่เป็นเพศชาย มีการเลือกชมรายการจากวิทยุโทรทัศน์แตกต่างจากเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรียา อานามวัฒน์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มเพศหญิงมีปริมาณการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในแต่ละวันมากกว่ากลุ่มเพศชาย

สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า เพศหญิงมีเวลาอยู่กับบ้านมากกว่าเพศชาย เนื่องจากสภาพสังคมไทยผู้ชายจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบหาเลี้ยงครอบครัว จึงต้องออกทำงาน

นอกบ้าน ส่วนผู้หญิงจะทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน หรืออาจจะทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อหารายได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะทำที่บ้าน ดังนั้น การที่ผู้หญิงมีเวลาอยู่กับบ้านมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้เพศหญิงเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย

2.2 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุ 15-25 ปี มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แตกต่างจากผู้ที่มีอายุ 26-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือประชาชนที่มีอายุ 15-25 ปี มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอายุ 26-60 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตินทร์ ปิณนาโง (2534 : 65) ที่พบว่า ประชาชนที่มีอายุน้อยมีการรับรู้ข่าวสารมากกว่าประชาชนที่มีอายุมาก

สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุ 15-25 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียน ข้อมูลข่าวสารจากรายการวิทยุโทรทัศน์ จึงมีประโยชน์กับการเรียน เพื่อทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และผู้ที่มีอายุในช่วงนี้ เป็นวัยที่ส่วนใหญ่ยังไม่ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงานและครอบครัว ทำให้มีเวลาว่างมากกว่า นอกจากนี้การเข้าสังคมกับเพื่อนจะมีการพูดคุยกันถึงข่าวสารต่าง ๆ จากรายการวิทยุโทรทัศน์ ดังนั้น ผู้ที่มีอายุ 15-25 ปี จึงมีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอายุ 26-60 ปี

2.3 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่นับถือศาสนาอิสลาม มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แตกต่างจากผู้ที่ไม่นับถือศาสนาพุทธ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธ มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2532 : 28-32) ที่พบว่า ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามให้ความสนใจต่อข่าวสารจากสื่อมวลชน น้อย โดยเฉพาะข่าวสารประเภทกิจกรรมบันเทิง

สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะเปิดรับแหล่งข่าวสารฝ่ายศาสนจักรมากกว่าฝ่ายอาณาจักรนั่นคือ จะให้ความเชื่อถือต่อผู้นำทางศาสนา มาก ดังนั้น การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น ผู้นำทางศาสนาจะมีอิทธิพลในการชี้แนะให้เปิดรับหรือปิดรับ และวัฒนธรรมอิสลามจะไม่ให้ความสนใจต่อกิจกรรมบันเทิงสูงนัก รวมทั้งการปฏิบัติศาสนกิจที่เคร่งครัด เช่น การละหมาด 5 เวลาในแต่ละวัน จึงทำให้ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามมีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์น้อยกว่าผู้ที่ไม่นับถือศาสนาพุทธ

2.4 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แตกต่างจากผู้ที่มีการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลลดา วงศ์วิชัย (2526 : 53-57) ที่พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันมีการเปิดรับสื่อมวลชนต่างกัน คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า มีโอกาสในการประกอบอาชีพที่ไม่ต้องใช้แรงงานมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย และเมื่อมีการใช้แรงงานในการประกอบอาชีพมาก จะทำให้เกิดความเหนื่อยล้า จึงอยากพักผ่อนมากกว่าชมรายการวิทยุโทรทัศน์ นอกจากนี้ผู้ที่มีการศึกษาน้อย จะให้ความสำคัญกับเวลาในการประกอบอาชีพมากกว่าชมรายการวิทยุโทรทัศน์ ดังนั้น ผู้ที่มีการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป จึงมีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3

2.5 ประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรม มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แตกต่างจากผู้ที่มีอาชีพภาคนอกเหนือเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ประชาชนที่มีอาชีพภาคนอกเหนือเกษตร มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอาชีพภาคเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย ศิริกายะ (2525 : 155) ที่พบว่า ความมากน้อยของการเปิดรับสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับความแตกต่างของอาชีพ คือ ผู้ที่มีอาชีพไม่ใช้แรงงานจะเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าผู้ที่มีอาชีพใช้แรงงาน

สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรมต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพมากไม่มีวันหยุด เพราะรายได้จะขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตร จึงทำให้มีเวลาในการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์น้อย ดังนั้น ผู้ที่มีอาชีพภาคนอกเหนือเกษตร จึงมีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอาชีพภาคเกษตรกรรม

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับปานกลาง การที่จะทำให้อัตราการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์สูงขึ้นนั้น ควรจะนำเสนอรายการให้มีความหลากหลายน่าสนใจและมีประโยชน์มากขึ้นเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า รายการประเภทบันเทิง ประชาชนมีการเลือกชมมากกว่ารายการประเภทอื่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนารูปแบบรายการประเภทอื่นโดยเฉพาะรายการความรู้ให้มีความน่าสนใจเพื่อให้อัตราการเลือกชมรายการประเภทความรู้มากขึ้น หรือสอดแทรกความรู้ในรายการประเภทบันเทิงให้มากขึ้น เนื่องจากรายการประเภทบันเทิงได้รับความสนใจมากที่สุด

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่มี เพศอายุ ศาสนา การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์แตกต่างกัน คือ

2.1 ประชาชนที่เป็นเพศหญิง ชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย โดยเฉพาะรายการประเภทบันเทิงและประเภทโฆษณา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอรายการประเภทบันเทิงและประเภทโฆษณาให้เข้าถึงกลุ่มเพศชายมากขึ้น

2.2 ประชาชนที่มีอายุ 15-25 ปี ชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอายุ 26-60 ปี ในทุกประเภทรายการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอรายการเจาะจงเฉพาะกลุ่มอายุ 26-60 ปีให้มากขึ้น

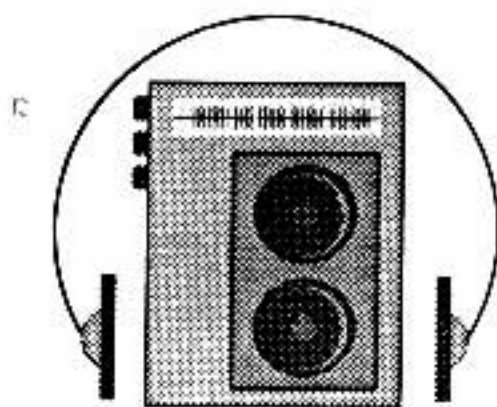
2.3 ประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธ มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามในทุกประเภทรายการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอรายการที่เหมาะสมกับผู้นับถือศาสนาอิสลามให้มากขึ้น

2.4 ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเฉพาะรายการประเภทข่าวและประเภทความรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอรายการประเภทข่าวและประเภทความรู้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะความรู้ที่สามารถนำมาใช้ได้กับชีวิตประจำวัน

2.5 ประชาชนที่มีอาชีพภาคนอกเหนือเกษตร มีการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีอาชีพภาคเกษตร คือ รายการประเภทโฆษณา ประเภทความรู้ และประเภทบันเทิง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำเสนอรายการเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์กับผู้ที่มีอาชีพภาคเกษตรมากขึ้น เช่น นำเสนอความรู้ทางด้านการเกษตร เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้มาใช้ในการประกอบอาชีพได้ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบระดับการเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกัน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำข้อมูลข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนต่อการศึกษาของชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2521.
- จินตวดี พุ่มศิริ. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารความเชื่อทางศาสนา และความทันสมัยของชาวไทยมุสลิมในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ชลลดา วงศ์วิชัย. ความเป็นเมืองกับการเปิดรับสื่อมวลชน : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, 2537.
- ณรงค์ สมพงษ์. สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้งเฮาส์, 2535.
- ธนวดี บุญลือ. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาชาวเขา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2528.
- นพดล วรรณธนาคม. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ของการรู้หนังสือ ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติในอำเภอบ้านแม้ว จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- บำรุง สุขพรรณ. พฤติกรรมการรับฟังข่าวสารวิทยุกระจายเสียงและผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยุกระจายเสียง กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- ระบบสื่อสารในสังคม. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- พาณิชย์จังหวัดปัตตานี, สำนักงาน. ข้อมูลการตลาดจังหวัดปัตตานี ประจำปี 2536. ปัตตานี : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี, 2536.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538.
- รุ่งฤดี อนุสรณ์. พฤติกรรมการรับสวณิเทศจากหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตชนบทยากจนของจังหวัดสุรินทร์. ปรินิพนธ์ นศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2534. อัดสำเนา.

วารสารวิทยบริการ
ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2540

การเลือกชมรายการวิทยุโทรทัศน์
กัลลีนัน ดันวิมลรัตน์

- วัชรียา อานามวัฒน์. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความต้องการ : ศึกษาเฉพาะรายการธรรมะพระพยอมกับนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินุญานีพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.
- วิจิตร ภักดิ์รัตน์. อิทธิพลและประสิทธิภาพของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- วีรพล สุขสว่าง. ประเพณีในรอบปีของจังหวัดปัตตานี. ปรินุญานีพนธ์ ศศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2537. อัดสำเนา.
- ศิริชัย ศิริกายะ. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาในเขตเมืองในชนบท. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สงขลานครินทร์. มหาวิทยาลัย. รายงานข้อมูลพื้นฐานจังหวัดปัตตานี 2537. ปัตตานี : สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2537.
- สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชนบทบาทหน้าที่ต่อชีวิตความรับผิดชอบต่อสังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- _____ นิัยการรับข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านชนบทไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- สุดินทร์ ปิแนบไฉ. การศึกษาการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในเขตชนบทและเขตเมืองในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. ปรินุญานีพนธ์ ศศ.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2534. อัดสำเนา.
- สุพงษ์ ไสธนะเสถียร. การสื่อสารทางการเมืองและการไหลเวียนของข่าวสารในชุมชนมุสลิม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อรุณีประภา ทศภาค. การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : กราฟคอร์ด, 2526.
- อรุณีประภา หอมเศรษฐี. การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- _____ การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.
- _____ ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.
- อัจฉรา ธวัชวิบูลย์ผล. การศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารกวดำหมั้นชายของผู้รับบริการทำหมันชายที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

